

*Dansk Forening
for ældre Lystfartøjer*

Rekordsejladsen Sjælland Rundt 1961

Harry Holm fortæller om den kvikke sejlads.

*Beretningen om
»Maj Britts«
rekordssejladser
venligst stillet til
rådighed af Dansk
Sejlunion der bragte
beretningen i 1962 i
»Til søs - sejlerens
håndbog«*

Fredag den 23. juni 1961 kl. ca. 14.15 kastede vi los fra bøjen i Hellerup havn efter at have modtaget svulmende madpakker og formanende ord fra vore kære hustruer om nu endelig at passe godt på og ikke læne os for langt ud.

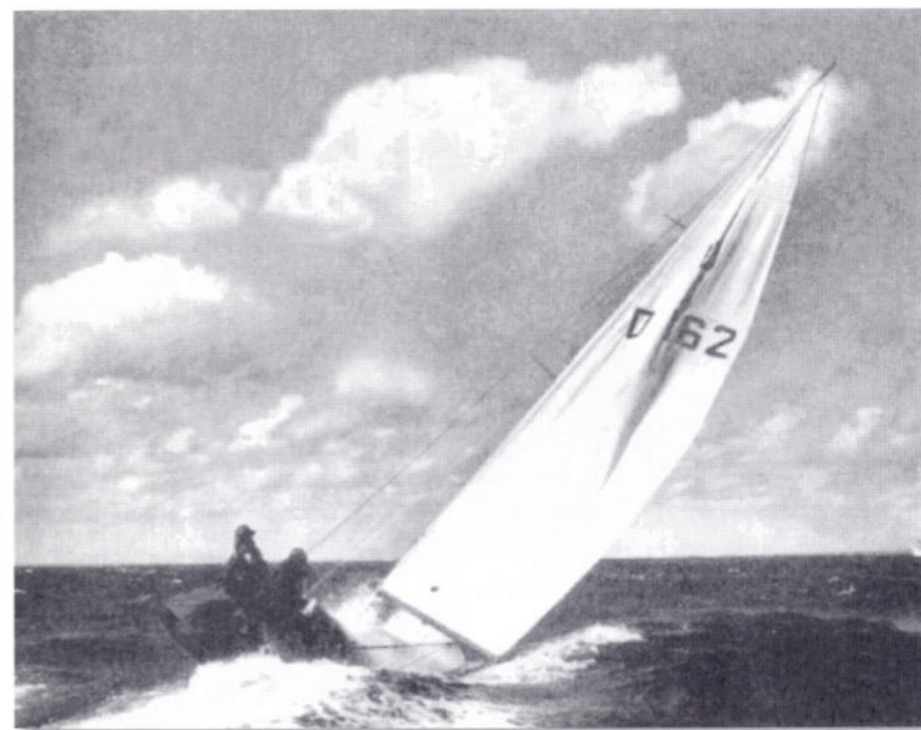
Det er gode, gamle »Maj-Britt«, DD 139, med min bror Axel som skipper og hans søn, superforgasten Per, samt pumpe- og svabergast, undertegnede, der haler an, bound for Helsingør for at deltage i distancekapsejladsen »Sjælland rundt«. Vinden er vestlig - ca. 8 til 10 sekundmeter - humøret er højt, og »Maj-Britt« mosler afsted, røgvandet ryger jævnlige over os, og vi konstaterer, at vor lille, kloge drage sætter tuden temmelig meget under vand; det er alt vort reservegrej, køje-

toj og skiftetøj, der er stoppet helt ud i stævnen, som trykker hende. Det må vi have gjort lidt ved, inden vi starter på kapsejladsen.

Axel har medbragt et hemmeligt våben - en dejlig stor brøndpumpe med håndsving på kuglelejer; det er den rene svir at dreje svinget og se vandet sprøjte ud som fra en brandhane. Vor glæde er kun kort, svinget har sat sig fast, ikke til at rukke trods bønner og håndspålæggelser.

Vi anløber Helsingør Nordhavn kl. 17.15. Axel og Per går i gang med at skrue beslag på lugekarmen til at trække presenning over cockpittet for at holde noget af røgvandet ude.

Harry er sendt i land med pumpen for at få den ordnet eller skaffe en anden og er så heldig at træffe et par herrer, der efter dagens besværligheder hviler ud ved en stille pilsner uden for købmandsbutikken ved havnen. De interesserer sig for opgaven og når frem til, at man bare skal slå et bestemt sted på den med en hammer, så drejer hjulet igen. Operationen kostede 2 pilsnere, og Harry går glad om bord med pumpen og fidusen. Så går vi op på Kronborg Havbad og

hygger os med en dejlig stor bøl, jordbær med fløde samt kaffe. Vi nyder måltidet i sikker forvisning om, at der vil gå mange timer, inden vi får varm mad igen.

Vi går om bord, sætter kulingssejl og sejler ud til startstedet. Ifølge pro-

grammet kaldes for tidligt startende fartøjer ikke tilbage, men sejltiden til lægges en time. Vi skal sønden om, og der er stærk, sydgående strøm, hvorfor vi vælger at starte et godt stykke ude i læ for ikke at få læ af Kronborg og for at få mest gavn af

strømmen. Kl. 8.00 lyder startskuddet, og vi får en pæn start 10 sekunder efter skuddet. Ude i læ er en båd vældig langt fremme, der er ingen tvivl om at han har tyvstartet. Det er

»Maj Britt« for spiler under et skydlække, der meget minder om vejret, som det lille kloge skib trodsede under rekordsejladsen Sjælland Rundt 1961.

et prægtigt syn at se 70 fartøjer i frisk vind og sø passere Kronborg samtidigt. Vi er i løb med en anden drage - en Bramdrupdam-båd fra i år, »Mon

Ami« en knarr og en W-båd. »Mon Ami« er en ubetydelighed i forhånden, da vi passerer Kronborg, men vor østlige kurs er rigtig, og i løbet af kort tid er vi klart foran, og »Mon

Ami« søger ud til os og lægger sig i vort kølvand. Der er en del både, der klemmer ind langs kysten, hvad der er en dårlig fidus under disse forhold, og vi ser, at vor gamle ven, krydsergeneralen Chr. Nielsen med »Can« er gået med på den galej. I mellemtiden er vi så uheldige at få skubbet vor lille transistorradio ned i bundvandet

og er nu afskåret fra at høre noget som helst om vejrmedinger, presse og lign. - Begravelsen foregik i stilhed.

Kl. ca. 11.45 passerer vi Dragør og

tæller os til at ligge som nr. 10 i flokken. Skærgårdskrydseren »Condor« er langt i forhånden, og vi tipper den til at være ved Bøgestrøms-tønden mindst en time før os. Vinden er stadig frisk, og godt med sø er der her i Køge Bugt, så det er med glæde, at vi kan lægge Stevns fyr op, endda med en smule stik på skoderne. Vi glæder os også over cockpitpresenningen; den tager en hel del af, selv om der er for langt mellem hægterne, for når »Maj Britt« lægger øret rigtigt til, står vandet ind imellem hægterne som kaskader. Presenningen er spændt så langt agterud, at der lige er plads til to mand på agtertoften. Trediemanden sidder under presenningen og holder øje med vandstanden og drejer af og til på svinget til vidunderpumpen.

Kl. ca. 3.00 (også vor logbog med tidsangivelser forsvandt siden hen for stedse i bundvandet) er vi tværs af Stevns, det er usigtbart vejr og længe om at blive lyst; men efterhånden begynder vi at skimte sejlerne rundt om os. Vi har sejlet os op i førerfeltet. Krammeren fra Roskilde i »Marianne« og Søren Verdensmester med sin nye havkrydser »Jettebeth« samt en anden moderne havkrydser har vi tværs ude i læ, og vi kan kun se een et stykke forude. Vi regner med, at »Condor« er så langt forude, at vi ikke kan se den, og skyder på, at vi har en fair chance for at runde Bøgestrøms-tønden som nr. 3. Vor konkurrent »Mon Ami« kan vi ikke bestemt stedfæste, men vi regner med, at det er en af de nærmeste sejlere agterude. Vi sejler os op på den foran liggende

båd og kan nu se, at den er lyseblå. Vi diskuterer muligheden af, om det alligevel kan være »Condor«, men synes ikke, at det rigtigt ligner, og ser så pludselig en lang, lyseblå slæde dukke opovre fra Møen-siden. Det viser sig at være »Condor«, som har været langt ude af kurs og nu slutter op i feltet bag os. »Can« er dukket op agterfra og ligger et stykke til luv, og vi undrer os over, at vi ikke kan se Bøgestrøms-tønden - efter klokkesletret skulle vi være der. Vi bliver efterhånden usikre på vort bestik, vi kan ikke rigtig få landskabet til at passe, og det gr-under pludselig stærkt op. Den forreste båd, der viser sig at være LA-krydseren »Lapsus«, går over stag, de omkringliggende både følger eksemplet. Vi kigger og spejder og mener at se tønden, indtil vi opdager, at det er fundamentet til et af de faste ledefyr langt inde i renden. Vi har ikke taget nok hensyn til den stærke sidestrom og er i det usigtbare vejr sejlet forbi tønden uden at observere den - en ringe trøst er det, at vi er så mange om fejltagelsen - men tønden ligger og duver langt agterude, og det er ikke spor dejligt at skulle sejle tilbage. Et par af bådene hænger allerede på grunden. Vi studerer kortet - tør vi holde herfra og over i renden? Der er ca. 80 cm vand på det laveste sted iflg. søkortet. »Vi stikker heller ikke mere, når vi hiver over,« siger skipper, »vi vover det ene øje!« - Og vi slipper godt fra det og ånder lettet op ved at være i sejlrenden.

Vinden er lige i stævnen, og vi har taget presenningen af for bedre at kunne manøvrere; der er ikke længe

imellem vendingerne i disse snævre løb. Efter to slag i renden passerer vi »Lapsus« og ligger nu som forreste båd i feltet - en frydefuld fornemmelse. Vi spejder efter »Condor«, der stadig rykker nærmere. Solen skinner, vi har stik på skøderne; vi nyder solen, førerpladsen og en bajer, livet er herligt her igennem Bogestrømmen.

Vi skifter til krydsfok, da vi må regne med at krydse til Agersø, og det stadig blæser hårdt. »Condor« holder helt ud til kosten ud for Kalvehave; vi vil gerne være første båd under Møenbroen og holder under land langs Viemoseskoven, så tæt, at vi ved hjørnet for Kalvehave lige får en anelse af »jordforbindelse« og søger lidt ud igen. Ved halvsyvtiden passerer vi som første båd under Møenbroen og vinker til pressefolkene, der står på havnemolen for at notere rækkefølge og tider. Vi kan nu se vor konkurrent »Mon Ami« men vi holder stadig skansen; den eneste, der kommer lidt op, er »Can«, som passerer os lige for Storstrømsbroen. »Can« passerer broen et stykke ude, vi går under de inderste brodbuer og får lidt læ for den stærke, modgående strøm ved at sejle tæt på Masnedø Kalv og er så på højde med »Can« igen, da vi passerer kosten. Vi kan netop bide vind ligge klar af Knudshoved rev og følger så nogenlunde »Can«, der dog holder en lille smule højere. Vi har haft skarpt kryds fra Kalvehave til Vordingborg og stærk modstrøm, så det er dejligt her at kunne blive på samme bov.

Ved 3-tiden løber vi ind i Agersø sund. »Can« er til luv for os, men løber ind i Agersø havn; han skal have ordnet lidt ved riggen. Så er vi igen første båd i feltet - en skøn fornemmelse. Vi har regnet ud, at »med lidt lykke og lidt held« kan vi måske slå 8-meteren »Albatros« rekord fra 1948 på 36 timer. Efter at »Can« er gået i havn, er der mindst en halv times afstand til den nærmeste båd agterude. Vi styrer nu mod Korsør og kan stikke lidt på skøderne. Det er en dejlig ting, at det nu tilsyneladende bliver rumskødssejlad, vi har tilbage, og lad det så bare ryge lidt ind over os - og det gør det. Per serverer varm oksehalet suppe, som mor Karen har givet os med på termoflasker, et herligt måltid, som til evig tid vil stå i erindringen.

Vi skifter vor lille, kloge krydsfok om til genua, for nu skal vi »skinne« os. Kl. 4.45 passerer vi Korsør. Nu håber vi bare på, at grejet må holde, og at vinden vil blive stående støt, så er rekorden inden, for rækkevidde. Kl. ca. 9.00 passerer vi Røsnæs og mindes, at vi nogle år før en nat knækkede masten på krydsere her omkring. Det er en dejlig pynt at runde. Vi kan nu spile genuaen og sætte krydsfokken i læ, hvad der giver dejlig stabil styring. Vi regner med at være ved Sjællands rev ved midnat, men tør ikke tage den chance, der heller ikke burde være til stede, nemlig chancen at gå gennem Snekkeløbet, især ikke i så hårdt vejr ved nattetide, selv om det er kapsejl-

ads og lægger kursen uden om »Sol-daten« yderst på revet. Kun »Jettebeth« med Poul Molich ved roret gik den nat gennem Snekkeløbet, idet man betnyttede den indbyggede dybdemåler og på den måde navigerede sig igennem det smalle løb. Ca. kl. 12 kommer vi rundt om fyret på Sjællands rev; vi har taget presenningen af for at kunne klare en ordentlig blød bomning - der er jo stadig kuling og grov sø. Per klarer fordækket, sikret med redningsvest og livline.

Vi fortsætter med at spile genuaen og med krydsfokken i læ - det er en dejlig frisk og fornøjelig sejlad. »Maj-Britt« stæser af sted, bovandet står som strålende skum og vandkaskader langt ud til siderne. Vi fejrer begivenheden efter at have rundet det sidste skarpe hjørne med at tage et lille »bløp af lakridsvandet« og skifter til tørt tøj. Skipper får en lille halv time på øjet, og Per morer sig dejligt med at få »Maj-Britt« til at plane. Da det lysner, kan vi se en enkelt sejler langt agterude. Ud for Gilleleje sætter vi spiler, som vi må bjærge igen ved Hellebæk. Vinden er flovet lidt af, så vi kommer hjem for nogenlunde bliden bør.

Vi nærmer os målet, Helsingør havn. En lystfisker står på havnemolen og hiver sin snøre ind, idet vi passerer. Han viser stolt sin fangst. Der er dobbelthug, der hænger 2 pæne torsk på pilken. Han ser glad og tilfreds ud, og det tror jeg også, at »Maj-Britt«s besætning gør, da vi kl. 6.44.50 som første fartøj går over mållinien. En dejlig, rask sejltur er til

Rekordsejladsen Sjælland Rundt fandt sted på et tidspunkt, da Axel Holm disponerede over to drager, DD 139 »Den ældre« og DD 162 »Den yngre«. Sejladsen blev foretaget i »Den ældre« men fortrinsvis med 162-sejlene. Her ses »Maj Britt« den ældre fuldføre en Hven Rundt-sejlad, som Axel Holm gentagne gange har rundet.

ende og ny rekord sat for kapsejladsen »Sjælland Rundt«. Det var dejlige timer i »Maj-Britt«, der var skred i den gamle kajak, - en tur, jeg vil huske med glæde, jeg siger for minderne tak.

Farbror Harry.